

Internet ze starověku

Přednáší Urza
28. května
pro konferenci
Peníze...

...včera, dnes a zítra
na CEVRO Institutu.

www.urza.cz

O čem budeme mluvit?

- ❖ Jak vnímáme peníze?
- ❖ Internet ze starověku
- ❖ Komunikační šum
- ❖ Svobodné peníze

Jak vnímáme peníze?

❖ Kořen všeho zla

Jak vnímáme peníze?

❖ Kořen všeho zla

» 1.Tim 6:9-10 *Kdo chce být bohatý, upadá do osidel pokušení a do mnoha nerozumných a škodlivých tužeb, které strhují lidi do zkažky a záhuby. Kořenem všeho **toho** zla je **láska k** penězům. Z touhy po nich někteří lidé zbloudili z cesty víry a způsobili si mnoho trápení.*

Jak vnímáme peníze?

❖ Kořen všeho zla

» 1.Tim 6:9-10 *Kdo chce být bohatý, upadá do osidel pokušení a do mnoha nerozumných a škodlivých tužeb, které strhují lidi do zkázy a záhuby. Kořenem všeho **toho** zla je **láska k** penězům. Z touhy po nich někteří lidé zbloudili z cesty víry a způsobili si mnoho trápení.*

❖ Prostředek k nakupování věcí

Jak vnímáme peníze?

❖ Kořen všeho zla

» 1.Tim 6:9-10 *Kdo chce být bohatý, upadá do osidel pokušení a do mnoha nerozumných a škodlivých tužeb, které strhují lidi do zkázy a záhuby. Kořenem všeho **toho** zla je **láska k** penězům. Z touhy po nich někteří lidé zbloudili z cesty víry a způsobili si mnoho trápení.*

❖ Prostředek k nakupování věcí

❖ Měřítko materiálních možností, úspěchu...

❖ Různé negativní kontace

❖ Různé negativní kontace:

» „Dělá to (jen) pro peníze!“ „Je na prachy.“ „Hrabe.“

- ❖ Různé negativní kontace:
 - » „Dělá to (jen) pro peníze!“ „Je na prachy.“ „Hrabe.“

- ❖ Řada lidí o penězích nemluví a neříká si o ně.
 - » Často to bývá považováno za povrchní či hamižné.

- ❖ Různé negativní kontace:
 - » „Dělá to (jen) pro peníze!“ „Je na prachy.“ „Hrabe.“

- ❖ Řada lidí o penězích nemluví a neříká si o ně.
 - » Často to bývá považováno za povrchní či hamižné.

- ❖ Pro mě jsou peníze jedním z největších objevů.
 - » Díky penězům je lidstvo tam, kde je.

Co se dozvíme ve škole?

- ❖ Kdysi dávno se měnily statky za statky (barter).
 - » Od vynálezu peněz nemusíme měnit obilí za krávy.

Co se dozvíme ve škole?

- ❖ Kdysi dávno se měnily statky za statky (barter).
 - » Od vynálezu peněz nemusíme měnit obilí za krávy.
 - » Peníze jsou univerzálním prostředkem směny.

Co se dozvíme ve škole?

- ❖ Kdysi dávno se měnily statky za statky (barter).
 - » Od vynálezu peněz nemusíme měnit obilí za krávy.
 - » Peníze jsou univerzálním prostředkem směny.
- ❖ Dle peněz víme, kolik nám „společnost dluží“.

Co se dozvíme ve škole?

- ❖ Kdysi dávno se měnily statky za statky (barter).
 - » Od vynálezu peněz nemusíme měnit obilí za krávy.
 - » Peníze jsou univerzálním prostředkem směny.
- ❖ Dle peněz víme, kolik nám „společnost dluží“.
 - » Peníze jsou účetní (zúčtovací) jednotkou.

Co se dozvíme ve škole?

- ❖ Kdysi dávno se měnily statky za statky (barter).
 - » Od vynálezu peněz nemusíme měnit obilí za krávy.
 - » Peníze jsou univerzálním prostředkem směny.
- ❖ Dle peněz víme, kolik nám „společnost dluží“.
 - » Peníze jsou účetní (zúčtovací) jednotkou.
- ❖ Peníze jsou uchovatelem hodnoty (ty naše ne).

Jak funguje systém cen?

❖ Lidé chtějí vydělávat...

Jak funguje systém cen?

- ❖ Lidé chtějí vydělávat...
 - » Je-li něčeho nedostatek, zvyšují ceny.

Jak funguje systém cen?

- ❖ Lidé chtějí vydělávat...
 - » Je-li něčeho nedostatek, zvyšují ceny.
 - » Je-li něčeho přebytek, snižují ceny.

Jak funguje systém cen?

- ❖ Lidé chtějí vydělávat...
 - » Je-li něčeho nedostatek, zvyšují ceny.
 - » Je-li něčeho přebytek, snižují ceny.

nízké ceny
při přebytku

Jak funguje systém cen?

- ❖ Lidé chtějí vydělávat...
 - » Je-li něčeho nedostatek, zvyšují ceny.
 - » Je-li něčeho přebytek, snižují ceny.

nízké ceny
při přebytku

producenti

Jak funguje systém cen?

- ❖ Lidé chtějí vydělávat...
 - » Je-li něčeho nedostatek, zvyšují ceny.
 - » Je-li něčeho přebytek, snižují ceny.

	nízké ceny při přebytku
producenti	<ul style="list-style-type: none">• snižují produkci• krachují• migrují do jiných odvětví

Jak funguje systém cen?

- ❖ Lidé chtějí vydělávat...
 - » Je-li něčeho nedostatek, zvyšují ceny.
 - » Je-li něčeho přebytek, snižují ceny.

	nízké ceny při přebytku
producenti	<ul style="list-style-type: none">• snižují produkci• krachují• migrují do jiných odvětví
konzumenti	

Jak funguje systém cen?

- ❖ Lidé chtějí vydělávat...
 - » Je-li něčeho nedostatek, zvyšují ceny.
 - » Je-li něčeho přebytek, snižují ceny.

	nízké ceny při přebytku
producenti	<ul style="list-style-type: none">• snižují produkci• krachují• migrují do jiných odvětví
konzumenti	<ul style="list-style-type: none">• spotřebovávají• užívají místo jiných statků

Jak funguje systém cen?

- ❖ Lidé chtějí vydělávat...
 - » Je-li něčeho nedostatek, zvyšují ceny.
 - » Je-li něčeho přebytek, snižují ceny.

	nízké ceny při přebytku	vysoké ceny při nedostatku
producenti	<ul style="list-style-type: none">• snižují produkci• krachují• migrují do jiných odvětví	
konzumenti	<ul style="list-style-type: none">• spotřebovávají• užívají místo jiných statků	

Jak funguje systém cen?

- ❖ Lidé chtějí vydělávat...
 - » Je-li něčeho nedostatek, zvyšují ceny.
 - » Je-li něčeho přebytek, snižují ceny.

	nízké ceny při přebytku	vysoké ceny při nedostatku
producenti	<ul style="list-style-type: none">• snižují produkci• krachují• migrují do jiných odvětví	<ul style="list-style-type: none">• stávající navyšují produkci• noví přicházejí do odvětví
konzumenti	<ul style="list-style-type: none">• spotřebovávají• užívají místo jiných statků	

Jak funguje systém cen?

- ❖ Lidé chtějí vydělávat...
 - » Je-li něčeho nedostatek, zvyšují ceny.
 - » Je-li něčeho přebytek, snižují ceny.

	nízké ceny při přebytku	vysoké ceny při nedostatku
producenti	<ul style="list-style-type: none">• snižují produkci• krachují• migrují do jiných odvětví	<ul style="list-style-type: none">• stávající navyšují produkci• noví přicházejí do odvětví
konzumenti	<ul style="list-style-type: none">• spotřebovávají• užívají místo jiných statků	<ul style="list-style-type: none">• odkládají spotřebu• šetří• hledají substituty

Poptávkové příklady

❖ Co když firmy začnou masivně digitalizovat?

Poptávkové příklady

- ❖ Co když firmy začnou masivně digitalizovat?
 - » Stoupne cena software i práce vývojářů.

Poptávkové příklady

- ❖ Co když firmy začnou masivně digitalizovat?
 - » Stoupne cena software i práce vývojářů.
 - V oboru začnou vznikat nové firmy; lidé jdou studovat IT.

Poptávkové příklady

- ❖ Co když firmy začnou masivně digitalizovat?
 - » Stoupne cena software i práce vývojářů.
 - V oboru začnou vznikat nové firmy; lidé jdou studovat IT.
 - Firmy budou kupovat krabicový software, webové šablony.

Poptávkové příklady

- ❖ Co když firmy začnou masivně digitalizovat?
 - » Stoupne cena software i práce vývojářů.
 - V oboru začnou vznikat nové firmy; lidé jdou studovat IT.
 - Firmy budou kupovat krabicový software, webové šablony.

- ❖ Co když lidé přestanou používat gramofony?

Poptávkové příklady

- ❖ Co když firmy začnou masivně digitalizovat?
 - » Stoupne cena software i práce vývojářů.
 - V oboru začnou vznikat nové firmy; lidé jdou studovat IT.
 - Firmy budou kupovat krabicový software, webové šablony.

- ❖ Co když lidé přestanou používat gramofony?
 - » Klesne jejich cena.

Poptávkové příklady

- ❖ Co když firmy začnou masivně digitalizovat?
 - » Stoupne cena software i práce vývojářů.
 - V oboru začnou vznikat nové firmy; lidé jdou studovat IT.
 - Firmy budou kupovat krabicový software, webové šablony.

- ❖ Co když lidé přestanou používat gramofony?
 - » Klesne jejich cena.
 - Zkrachují výrobci gramofonů i desek; změní obor.

Poptávkové příklady

- ❖ Co když firmy začnou masivně digitalizovat?
 - » Stoupne cena software i práce vývojářů.
 - V oboru začnou vznikat nové firmy; lidé jdou studovat IT.
 - Firmy budou kupovat krabicový software, webové šablony.

- ❖ Co když lidé přestanou používat gramofony?
 - » Klesne jejich cena.
 - Zkrachují výrobci gramofonů i desek; změní obor.
 - Gramofon si mohou koupit i chudí, kteří předtím nemohli.

Nabídkové příklady

❖ Co když řádově zefektivníme výrobu titanu?

Nabídkové příklady

- ❖ Co když řádově zefektivníme výrobu titanu?
 - » Jeho cena klesne.

Nabídkové příklady

- ❖ Co když řádově zefektivníme výrobu titanu?
 - » Jeho cena klesne.
 - Část výrobních kapacit se zefektivní; část se přesune jinam.

Nabídkové příklady

- ❖ Co když řádově zefektivníme výrobu titanu?
 - » Jeho cena klesne.
 - Část výrobních kapacit se zefektivní; část se přesune jinam.
 - Titanem začneme nahrazovat jiné (nyní levnější) materiály.

Nabídkové příklady

- ❖ Co když řádově zefektivníme výrobu titanu?
 - » Jeho cena klesne.
 - Část výrobních kapacit se zefektivní; část se přesune jinam.
 - Titanem začneme nahrazovat jiné (nyní levnější) materiály.

- ❖ Co když začne docházet ropa?

Nabídkové příklady

- ❖ Co když řádově zefektivníme výrobu titanu?
 - » Jeho cena klesne.
 - Část výrobních kapacit se zefektivní; část se přesune jinam.
 - Titanem začneme nahrazovat jiné (nyní levnější) materiály.

- ❖ Co když začne docházet ropa?
 - » Její cena vzroste.

Nabídkové příklady

❖ Co když řádově zefektivníme výrobu titanu?

» Jeho cena klesne.

- Část výrobních kapacit se zefektivní; část se přesune jinam.
- Titanem začneme nahrazovat jiné (nyní levnější) materiály.

❖ Co když začne docházet ropa?

» Její cena vzroste.

- Začne se vyplácet hledat další naleziště a postupy extrakce.

Nabídkové příklady

❖ Co když řádově zefektivníme výrobu titanu?

» Jeho cena klesne.

- Část výrobních kapacit se zefektivní; část se přesune jinam.
- Titanem začneme nahrazovat jiné (nyní levnější) materiály.

❖ Co když začne docházet ropa?

» Její cena vzroste.

- Začne se vyplácet hledat další naleziště a postupy extrakce.
- Lidé budou méně jezdit, případně hledat alternativy.

Peníze jako nástroj komunikace

❖ Lidé neustále reagují na ceny.

Peníze jako nástroj komunikace

- ❖ Lidé neustále reagují na ceny.
 - » Nemusejí znát příčinu levného titanu ani drahé ropy.
 - Přesto ropou šetří a titan používají.

Peníze jako nástroj komunikace

- ❖ Lidé neustále reagují na ceny.
 - » Nemusejí znát příčinu levného titanu ani drahé ropy.
 - Přesto ropou šetří a titan používají.
 - Všichni tak komunikují a kooperují s minimem znalostí.

Peníze jako nástroj komunikace

- ❖ Lidé neustále reagují na ceny.
 - » Nemusejí znát příčinu levného titanu ani drahé ropy.
 - Přesto ropou šetří a titan používají.
 - Všichni tak komunikují a kooperují s minimem znalostí.

- ❖ Změny cen jsou signály; šíří se dál společností.

Peníze jako nástroj komunikace

- ❖ Lidé neustále reagují na ceny.
 - » Nemusejí znát příčinu levného titanu ani drahé ropy.
 - Přesto ropou šetří a titan používají.
 - Všichni tak komunikují a kooperují s minimem znalostí.

- ❖ Změny cen jsou signály; šíří se dál společností.
 - » Bránit jejich šíření je pro jedince finančně ztrátové.

Peníze jako nástroj komunikace

- ❖ Lidé neustále reagují na ceny.
 - » Nemusejí znát příčinu levného titanu ani drahé ropy.
 - Přesto ropou šetří a titan používají.
 - Všichni tak komunikují a kooperují s minimem znalostí.

- ❖ Změny cen jsou signály; šíří se dál společností.
 - » Bránit jejich šíření je pro jedince finančně ztrátové.
 - Na šíření signálu lze vydělávat či neprodělávat.
 - Stačí neprodávat pod cenou a nenakupovat předražené statky.

Internet ze starověku

- ❖ Lidé tímto způsobem komunikují od starověku.
 - » Všude díky penězům decentralizovaně spolupracují.

Internet ze starověku

- ❖ Lidé tímto způsobem komunikují od starověku.
 - » Všude díky penězům decentralizovaně spolupracují.
- ❖ Tento „internet“ však nepřenáší jen informace.

Internet ze starověku

- ❖ Lidé tímto způsobem komunikují od starověku.
 - » Všude díky penězům decentralizovaně spolupracují.
- ❖ Tento „internet“ však nepřenáší jen informace.
 - » Automaticky přenáší také motivace.

Internet ze starověku

- ❖ Lidé tímto způsobem komunikují od starověku.
 - » Všude díky penězům decentralizovaně spolupracují.

- ❖ Tento „internet“ však nepřenáší jen informace.
 - » Automaticky přenáší také motivace.
 - Nikomu není třeba vysvětlovat, co má dělat.
 - Lidé to dělají sami v důsledku sobectví a snahy mít se lépe.

Internet ze starověku

- ❖ Lidé tímto způsobem komunikují od starověku.
 - » Všude díky penězům decentralizovaně spolupracují.

- ❖ Tento „internet“ však nepřenáší jen informace.
 - » Automaticky přenáší také motivace.
 - Nikomu není třeba vysvětlovat, co má dělat.
 - Lidé to dělají sami v důsledku sobectví a snahy mít se lépe.
 - Nejvíc vydělají ti, kdo nejlépe uspokojí potřeby ostatních.

Internet ze starověku

- ❖ Lidé tímto způsobem komunikují od starověku.
 - » Všude díky penězům decentralizovaně spolupracují.

- ❖ Tento „internet“ však nepřenáší jen informace.
 - » Automaticky přenáší také motivace.
 - Nikomu není třeba vysvětlovat, co má dělat.
 - Lidé to dělají sami v důsledku sobectví a snahy mít se lépe.
 - Nejvíc vydělají ti, kdo nejlépe uspokojí potřeby ostatních.
 - **Dle jejich skutečných subjektivních preferencí**, ne „co by mělo“.

Je můj projekt užitečný?

- ❖ **Ziskový projekt** produkuje statky, kterých si lidé **cení více** než zdrojů, které spotřebovává.

Je můj projekt užitečný?

- ❖ **Ziskový projekt** produkuje statky, kterých si lidé **cení více** než zdrojů, které spotřebovává.
- ❖ **Ztrátový projekt** produkuje statky, kterých si lidé **cení méně** než zdrojů, které spotřebovává.

Je můj projekt užitečný?

- ❖ **Ziskový projekt** produkuje statky, kterých si lidé **cení více** než zdrojů, které spotřebovává.
- ❖ **Ztrátový projekt** produkuje statky, kterých si lidé **cení méně** než zdrojů, které spotřebovává.
- ❖ Obdobně lze ocenit čas na trhu práce.
 - » Jak a kolik mi ho stojí vynaložit za nabízené peníze?

Příklad

❖ Provoz kina

Příklad

❖ Provoz kina

» Stojí lidskou práci, budovu, energie, materiál...

Příklad

❖ Provoz kina

- » Stojí lidskou práci, budovu, energie, materiál...
- » Dává lidem možnost chodit se dívat na filmy.

Příklad

- ❖ Provoz kina
 - » Stojí lidskou práci, budovu, energie, materiál...
 - » Dává lidem možnost chodit se dívat na filmy.

- ❖ Vydělává kino?

Příklad

- ❖ Provoz kina
 - » Stojí lidskou prací, budovu, energii, materiál...
 - » Dává lidem možnost chodit se dívat na filmy.

- ❖ Vydělává kino?
 - » Lidé cení filmy víc než spotřebované zdroje.

Příklad

- ❖ Provoz kina
 - » Stojí lidskou prací, budovu, energii, materiál...
 - » Dává lidem možnost chodit se dívat na filmy.

- ❖ Vydělává kino?
 - » Lidé cení filmy víc než spotřebované zdroje.

- ❖ Prodělává kino?

Příklad

❖ Provoz kina

- » Stojí lidskou prací, budovu, energie, materiál...
- » Dává lidem možnost chodit se dívat na filmy.

❖ Vydělává kino?

- » Lidé cení filmy víc než spotřebované zdroje.

❖ Prodělává kino?

- » Lidé si cení spotřebovaných zdrojů víc než filmů.

Dlouhodobě ztrátoví krachují

- ❖ Krachy firem bývají vnímány negativně.
 - » Lidé přicházejí o práci, zákazníci o služby.

Dlouhodobě ztrátoví krachují

- ❖ Krachy firem bývají vnímány negativně.
 - » Lidé přicházejí o práci, zákazníci o služby.
- ❖ Krachují ti, kdo z vzácného dělají méně vzácné.

Dlouhodobě ztrátoví krachují

- ❖ Krachy firem bývají vnímány negativně.
 - » Lidé přicházejí o práci, zákazníci o služby.
- ❖ Krachují ti, kdo z vzácného dělají méně vzácné.
 - » Měřeno dle subjektivních preferencí tržních aktérů.

Dlouhodobě ztrátoví krachují

- ❖ Krachy firem bývají vnímány negativně.
 - » Lidé přicházejí o práci, zákazníci o služby.
- ❖ Krachují ti, kdo z vzácného dělají méně vzácné.
 - » Měřeno dle subjektivních preferencí tržních aktérů.
- ❖ **Jedná se o očistný proces;** realokaci zdrojů.
 - » Práce i suroviny se přesouvají tam, kde jsou potřeba.

Univerzální platnost

- ❖ Ziskovost a ztrátovost jsou obecné ukazatele.
 - » Fungují bez výjimky dle subjektivních preferencí.

Univerzální platnost

- ❖ Ziskovost a ztrátovost jsou obecné ukazatele.
 - » Fungují bez výjimky dle subjektivních preferencí.
 - Platí i pro vzdělání, umění, zdraví, dobročinnost...

Univerzální platnost

- ❖ Ziskovost a ztrátovost jsou obecné ukazatele.
 - » Fungují bez výjimky dle subjektivních preferencí.
 - Platí i pro vzdělání, umění, zdraví, dobročinnost...
- ❖ Lze se setkat s argumentem, že „zisk není vše“.

Univerzální platnost

- ❖ Ziskovost a ztrátovost jsou obecné ukazatele.
 - » Fungují bez výjimky dle subjektivních preferencí.
 - Platí i pro vzdělání, umění, zdraví, dobročinnost...
- ❖ Lze se setkat s argumentem, že „zisk není vše“.
 - » Zisk jistě není vším; avšak odráží užitečnost pro lidi.

Univerzální platnost

- ❖ Ziskovost a ztrátovost jsou obecné ukazatele.
 - » Fungují bez výjimky dle subjektivních preferencí.
 - Platí i pro vzdělání, umění, zdraví, dobročinnost...

- ❖ Lze se setkat s argumentem, že „zisk není vše“.
 - » Zisk jistě není vším; avšak odráží užitečnost pro lidi.
 - Neválcuje „komerce“ na trhu „hlubší“ statky?

Univerzální platnost

- ❖ Ziskovost a ztrátovost jsou obecné ukazatele.
 - » Fungují bez výjimky dle subjektivních preferencí.
 - Platí i pro vzdělání, umění, zdraví, dobročinnost...

- ❖ Lze se setkat s argumentem, že „zisk není vše“.
 - » Zisk jistě není vším; avšak odráží užitečnost pro lidi.
 - Neválcuje „komerce“ na trhu „hlubší“ statky?
 - Jen pokud lidé „komerci“ preferují; pak je to v pořádku.

Univerzální platnost

- ❖ Ziskovost a ztrátovost jsou obecné ukazatele.
 - » Fungují bez výjimky dle subjektivních preferencí.
 - Platí i pro vzdělání, umění, zdraví, dobročinnost...

- ❖ Lze se setkat s argumentem, že „zisk není vše“.
 - » Zisk jistě není vším; avšak odráží užitečnost pro lidi.
 - Neválcuje „komerce“ na trhu „hlubší“ statky?
 - Jen pokud lidé „komerci“ preferují; pak je to v pořádku.
 - Zpochybňují to ti, jejichž preference se liší od většinových.

Univerzální platnost

- ❖ Ziskovost a ztrátovost jsou obecné ukazatele.
 - » Fungují bez výjimky dle subjektivních preferencí.
 - Platí i pro vzdělání, umění, zdraví, dobročinnost...

- ❖ Lze se setkat s argumentem, že „zisk není vše“.
 - » Zisk jistě není vším; avšak odráží užitečnost pro lidi.
 - Neválcuje „komerce“ na trhu „hlubší“ statky?
 - Jen pokud lidé „komerci“ preferují; pak je to v pořádku.
 - Zpochybňují to ti, jejichž preference se liší od většinových.
 - Naučme se přijímat, že ne vždy musíme mít pravdu.

Náročná komunikace

❖ Zvyšování cen...

Náročná komunikace

- ❖ Zvyšování cen...
 - » ...jídla při hladomorech.

Náročná komunikace

- ❖ Zvyšování cen...
 - » ...jídla při hladomorech.
 - » ...benzínu po uragánu, když všichni chtějí odjet.

Náročná komunikace

- ❖ Zvyšování cen...
 - » ...jídla při hladomorech.
 - » ...benzínu po uragánu, když všichni chtějí odjet.
 - » ...potravin a ledu v postižených oblastech.

Náročná komunikace

- ❖ Zvyšování cen...
 - » ...jídla při hladomorech.
 - » ...benzínu po uragánu, když všichni chtějí odjet.
 - » ...potravin a ledu v postižených oblastech.
 - » ...zdravotnického materiálu v době koronaviru.

Náročná komunikace

- ❖ Zvyšování cen...
 - » ...jídla při hladomorech.
 - » ...benzínu po uragánu, když všichni chtějí odjet.
 - » ...potravin a ledu v postižených oblastech.
 - » ...zdravotnického materiálu v době koronaviru.

- ❖ **Díky cenám můžeme dobře alokovat zdroje.**

Náročná komunikace

- ❖ Zvyšování cen...
 - » ...jídla při hladomorech.
 - » ...benzínu po uragánu, když všichni chtějí odjet.
 - » ...potravin a ledu v postižených oblastech.
 - » ...zdravotnického materiálu v době koronaviru.

- ❖ **Díky cenám můžeme dobře alokovat zdroje.**
 - » Nezačneme-li panikařit a snažit se přechytračit trh.

Komunikační šum

- ❖ Cenové signály lze mnoha způsoby deformovat.

Komunikační šum

- ❖ Cenové signály lze mnoha způsoby deformovat.
 - » Stát může třeba dotovat kino (donutit lidi ho platit).

Komunikační šum

- ❖ Cenové signály lze mnoha způsoby deformovat.
 - » Stát může třeba dotovat kino (donutit lidi ho platit).
 - **Dotace znamenají podporu plýtvání.**

Komunikační šum

- ❖ Cenové signály lze mnoha způsoby deformovat.
 - » Stát může třeba dotovat kino (donutit lidi ho platit).
 - **Dotace znamenají podporu plýtvání.**
 - Principiálně stejné je to s divadlem, knihovnou, sportem...

Komunikační šum

- ❖ Cenové signály lze mnoha způsoby deformovat.
 - » Stát může třeba dotovat kino (donutit lidi ho platit).
 - **Dotace znamenají podporu plýtvání.**
 - Principiálně stejné je to s divadlem, knihovnou, sportem...
 - » V krizích občas politiky napadne zastropovat ceny.

Komunikační šum

- ❖ Cenové signály lze mnoha způsoby deformovat.
 - » Stát může třeba dotovat kino (donutit lidi ho platit).
 - **Dotace znamenají podporu plýtvání.**
 - Principiálně stejné je to s divadlem, knihovnou, sportem...
 - » V krizích občas politiky napadne zastropovat ceny.
 - To vede k nedostatku (zmizí motivace dodávat/šetřit).

Komunikační šum

- ❖ Cenové signály lze mnoha způsoby deformovat.
 - » Stát může třeba dotovat kino (donutit lidi ho platit).
 - **Dotace znamenají podporu plýtvání.**
 - Principiálně stejné je to s divadlem, knihovnou, sportem...
 - » V krizích občas politiky napadne zastropovat ceny.
 - To vede k nedostatku (zmizí motivace dodávat/šetřit).
 - Celkem nedávno to vyzkoušel Orbán, protože co kdyby náhodou...

Komunikační šum

- ❖ Cenové signály lze mnoha způsoby deformovat.
 - » Stát může třeba dotovat kino (donutit lidi ho platit).
 - **Dotace znamenají podporu plýtvání.**
 - Principiálně stejné je to s divadlem, knihovnou, sportem...
 - » V krizích občas politiky napadne zastropovat ceny.
 - To vede k nedostatku (zmizí motivace dodávat/šetřit).
 - Celkem nedávno to vyzkoušel Orbán, protože co kdyby náhodou...
 - » Celá řada dalších státních intervencí deformuje ceny.

Komunikační šum

- ❖ Cenové signály lze mnoha způsoby deformovat.
 - » Stát může třeba dotovat kino (donutit lidi ho platit).
 - **Dotace znamenají podporu plýtvání.**
 - Principiálně stejné je to s divadlem, knihovnou, sportem...
 - » V krizích občas politiky napadne zastropovat ceny.
 - To vede k nedostatku (zmizí motivace dodávat/šetřit).
 - Celkem nedávno to vyzkoušel Orbán, protože co kdyby náhodou...
 - » Celá řada dalších státních intervencí deformuje ceny:
 - monetární politika

Komunikační šum

- ❖ Cenové signály lze mnoha způsoby deformovat.
 - » Stát může třeba dotovat kino (donutit lidi ho platit).
 - **Dotace znamenají podporu plýtvání.**
 - Principiálně stejné je to s divadlem, knihovnou, sportem...
 - » V krizích občas politiky napadne zastropovat ceny.
 - To vede k nedostatku (zmizí motivace dodávat/šetřit).
 - Celkem nedávno to vyzkoušel Orbán, protože co kdyby náhodou...
 - » Celá řada dalších státních intervencí deformuje ceny:
 - monetární i fiskální politika

Komunikační šum

- ❖ Cenové signály lze mnoha způsoby deformovat.
 - » Stát může třeba dotovat kino (donutit lidi ho platit).
 - **Dotace znamenají podporu plýtvání.**
 - Principiálně stejné je to s divadlem, knihovnou, sportem...
 - » V krizích občas politiky napadne zastropovat ceny.
 - To vede k nedostatku (zmizí motivace dodávat/šetřit).
 - Celkem nedávno to vyzkoušel Orbán, protože co kdyby náhodou...
 - » Celá řada dalších státních intervencí deformuje ceny:
 - monetární i fiskální politika, licence

Komunikační šum

- ❖ Cenové signály lze mnoha způsoby deformovat.
 - » Stát může třeba dotovat kino (donutit lidi ho platit).
 - **Dotace znamenají podporu plýtvání.**
 - Principiálně stejné je to s divadlem, knihovnou, sportem...
 - » V krizích občas politiky napadne zastropovat ceny.
 - To vede k nedostatku (zmizí motivace dodávat/šetřit).
 - Celkem nedávno to vyzkoušel Orbán, protože co kdyby náhodou...
 - » Celá řada dalších státních intervencí deformuje ceny:
 - monetární i fiskální politika, licence, minimální mzda...

Co s tím?

❖ Laissez-faire

» Stačí prostě nezasahovat do přirozeného běhu věcí.

Co s tím?

- ❖ Laissez-faire
 - » Stačí prostě nezasahovat do přirozeného běhu věcí.

- ❖ Věřme lidem, jejich sobectví a snaze vydělat.
 - » Systém cen motivuje účastníky trhu jednat efektivně.

Co s tím?

- ❖ Laissez-faire
 - » Stačí prostě nezasahovat do přirozeného běhu věcí.

- ❖ Věřme lidem, jejich sobectví a snaze vydělat.
 - » Systém cen motivuje účastníky trhu jednat efektivně.

- ❖ Nevěřme centrálním plánovačům.
 - » Nemají informace decentralizované ve společnosti.

Moc nad penězi

❖ Má-li někdo moc nad penězi, může tvořit nové.

Moc nad penězi

- ❖ Má-li někdo moc nad penězi, může tvořit nové.
 - » Nerovnoměrnou distribucí vysílá falešné signály.

Moc nad penězi

- ❖ Má-li někdo moc nad penězi, může tvořit nové.
 - » Nerovnoměrnou distribucí vysílá falešné signály.
- ❖ Státní monopoly na peníze škodí ekonomikám.

Moc nad penězi

- ❖ Má-li někdo moc nad penězi, může tvořit nové.
 - » Nerovnoměrnou distribucí vysílá falešné signály.
- ❖ Státní monopoly na peníze škodí ekonomikám.
- ❖ *„Dejte mi možnost tisknout a ovládat peníze, a nebude mne zajímat, kdo tvoří zákony.“ – M. A. Rothschild*

Moc nad penězi

- ❖ Má-li někdo moc nad penězi, může tvořit nové.
 - » Nerovnoměrnou distribucí vysílá falešné signály.
- ❖ Státní monopoly na peníze škodí ekonomikám.
- ❖ *„Dejte mi možnost tisknout a ovládat peníze, a nebude mne zajímat, kdo tvoří zákony.“ – M. A. Rothschild*
 - » To není tak úplně pravda; platí to pro státní peníze.

Moc nad penězi

- ❖ Má-li někdo moc nad penězi, může tvořit nové.
 - » Nerovnoměrnou distribucí vysílá falešné signály.

- ❖ Státní monopoly na peníze škodí ekonomikám.

- ❖ *„Dejte mi možnost tisknout a ovládat peníze, a nebude mne zajímat, kdo tvoří zákony.“ – M. A. Rothschild*
 - » To není tak úplně pravda; platí to pro státní peníze.
 - **Lidé odmítnou špatné peníze**, nebude-li jim je stát nutit.

Svobodný trh peněz

- ❖ Nelze objektivně říci, které peníze jsou nejlepší.
 - » Lidé mají rozdílné preference.

Svobodný trh peněz

- ❖ Nelze objektivně říci, které peníze jsou nejlepší.
 - » Lidé mají rozdílné preference.
- ❖ I na trhu peněz odliší konkurence zrno od plev.

Svobodný trh peněz

- ❖ Nelze objektivně říci, které peníze jsou nejlepší.
 - » Lidé mají rozdílné preference.
- ❖ I na trhu peněz odliší konkurence zrno od plev.
 - » Greshamův zákon tomu na volném trhu nebrání.

Svobodný trh peněz

- ❖ Nelze objektivně říci, které peníze jsou nejlepší.
 - » Lidé mají rozdílné preference.

- ❖ I na trhu peněz odliší konkurence zrno od plev.
 - » Greshamův zákon tomu na volném trhu nebrání.
 - Problém nastává, když někdo fixuje kurz peněz vůči sobě.
 - Nebo když někdo vynucuje přijímání méně kvalitních peněz.

Svobodný trh peněz

- ❖ Nelze objektivně říci, které peníze jsou nejlepší.
 - » Lidé mají rozdílné preference.

- ❖ I na trhu peněz odliší konkurence zrno od plev.
 - » Greshamův zákon tomu na volném trhu nebrání.
 - Problém nastává, když někdo fixuje kurz peněz vůči sobě.
 - Nebo když někdo vynucuje přijímání méně kvalitních peněz.
 - » Frakční bankovníctví, dnešní monetární politika...
 - ...by nejspíš na volném trhu bez donucení neuspěly.

Závěr

- ❖ Peníze nejsou zlo.
 - » Byť nezdravý vztah k nim může ublížit.
- ❖ Peníze jsou jedním z největších vynálezů lidstva.
- ❖ Ceny jsou úžasným komunikačním nástrojem.
- ❖ Stát cenové signály deformuje, čímž škodí.